



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-98-01

Druk nr 254
Warszawa, 11 lutego 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej o zasadach współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko-litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym, podpisanej w Wilnie dnia 14 września 1997 r..

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej o zasadach współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko-litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym, podpisanej w Wilnie dnia 14 września 1997 r.

Art. 1.

Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej o zasadach współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko-litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym, podpisanej w Wilnie dnia 14 września 1997 r.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej o zasadach współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko - litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Litewskiej, zwane dalej Umawiającymi się Stronami,

kierując się pragnieniem dalszego usprawniania i umacniania współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko - litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym,

uzgodniły, co następuje :

Artykuł 1

1. Umowa niniejsza reguluje zasady współpracy przy dokonywaniu kontroli granicznej, celnej, weterynaryjnej, sanitarnej i fitosanitarnej osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko - litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym.

2. Kontrola, której zakres reguluje ustęp 1, może być dokonywana na terytorium Państwa jednej lub drugiej Umawiającej się Strony przez organy uprawnione do jej dokonywania na podstawie przepisów wewnętrznych Państw Umawiających się Stron, zwane dalej "organami kontrolnymi".

Artykuł 2

1. Organy kontrolne, o których mowa w artykule 1, dokonują kontroli w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego, który określony jest odrębnymi przepisami.

2. Umawiające się Strony w drodze wymiany not dyplomatycznych określą przejścia graniczne, w których organy kontrolne jednej Umawiającej się Strony będą dokonywały kontroli na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 3

Funkcjonariusze organów kontrolnych jednej Umawiającej się Strony dokonujący kontroli na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony wykonują czynności kontrolne zgodnie z prawem swojego Państwa i z takimi samymi skutkami prawnymi, jakby wykonywali te czynności na terytorium swojego Państwa.

Artykuł 4

1. Organy kontrolne Państwa wyjazdu przeprowadzają kontrolę przed organami kontrolnymi Państwa przyjazdu. Przepisy prawne Państwa wyjazdu, związane z wykonywaniem kontroli, stosuje się do czasu gdy funkcjonariusze jego organów kontrolnych oświadczą, że zakończyli kontrolę. Przeprowadzenie ponownej kontroli przez organy kontrolne Państwa wyjazdu jest możliwe po uzyskaniu zgody organów kontrolnych Państwa przyjazdu.

2. Funkcjonariusze organów kontrolnych dokonujący kontroli granicznej mogą zgodnie z prawem swojego Państwa przerwać podróż osobie, przekraczającej granicę państwową, zawrócić na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony lub doprowadzić na terytorium swojego Państwa.

3. Doprowadzenie, o którym mowa w ustępie 2, nie dotyczy obywatela Państwa, na terytorium którego dokonywana jest kontrola.

4. Dla wykonania czynności, o których mowa w ustępie 2, na wniosek organów kontroli granicznej jednej Umawiającej się Strony, organy kontroli granicznej drugiej Umawiającej się Strony udziela niezbędnej pomocy.

Artykuł 5

1. Umawiająca się Strona, na terytorium Państwa której dokonywana jest kontrola, zapewnia funkcjonariuszom organów kontrolnych drugiej Umawiającej się Strony możliwości wykonywania czynności kontrolnych oraz taką samą ochronę prawną, z jakiej korzystają jej funkcjonariusze.

2. Funkcjonariusze organów kontrolnych jednej z Umawiających się Stron, którzy w związku z wykonywaniem czynności kontrolnych przebywają na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony mają obowiązek przestrzegania obowiązującego tam prawa, z zastrzeżeniem artykułu 3.

3. Jeżeli określony w ustępie 2 funkcjonariusz podczas wykonywania czynności kontrolnych dozna szkody, jego roszczenie rozpatrywane jest zgodnie z prawem Państwa, którego jest obywatelem.

Artykuł 6

1. Funkcjonariusze organów kontrolnych jednej z Umawiających się Stron, wykonujący czynności służbowe na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony, mogą nosić mundury i odznaki służbowe. Uprawnieni są oni do noszenia i użycia broni służbowej w celu odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na własne życie lub zdrowie, a także na życie lub zdrowie innej osoby, zgodnie z prawem swojego Państwa.

2. Dochodzenie roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych przez funkcjonariusza organów kontrolnych jednej z Umawiających się Stron na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony, podlega przepisom prawnym Państwa, którego jest on obywatelem.

Artykuł 7

1. Organy kontrolne jednej Umawiającej się Strony mają prawo oznaczać budynki i pomieszczenia służbowe, oddane im do dyspozycji na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony, zgodnie z prawem swojego Państwa.

2. Ochronę obiektów przejścia granicznego oraz kontrolowanych lub oczekujących na kontrolę osób, towarów i środków transportu zapewniają organy kontroli granicznej tej Umawiającej się Strony, na terytorium Państwa której odbywa się kontrola.

3. Organy kontrolne, o których mowa w ustępie 2, odpowiedzialne są za zabezpieczenie drogi przejazdu między granicą Państwa a miejscem dokonywania kontroli.

Artykuł 8

1. Dokumenty służbowe organów kontrolnych jednej Umawiającej się Strony na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony są nietykalne.

2. Służbowe środki transportu, przedmioty przeznaczone do wykonywania czynności kontrolnych i rzeczy osobiste funkcjonariuszy organów kontrolnych Umawiających się Stron są zwolnione od cła podatków i innych opłat pod warunkiem ich powrotnego wywozu.

3. Środki transportu, o których mowa w ustępie 2, muszą znajdować się na wyznaczonych do tego celu miejscach w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego.

Artykuł 9

Towary, środki transportu, dewizy i inne środki płatnicze zdeponowane lub zatrzymane przez organy kontrolne jednej z Umawiających się Stron na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony, jak również pobrane przez te organy cła, podatki i inne opłaty oraz próbki towarów są wywozzone z tego terytorium bez zezwolenia i ograniczeń oraz bez cła, podatków i innych opłat, a także bez kontroli celnej.

Artykuł 10

1. Właściwe organy tej Umawiającej się Strony, na terytorium Państwa której dokonuje się kontroli zakładają do granicy państwowej i utrzymują w stanie zdarnym do użytku dla potrzeb organów kontrolnych drugiej Umawiającej się Strony połączenia telefoniczne, dalekopisowe i inne środki łączności.

2. Organy kontrolne jednej z Umawiających się Stron wykonujące czynności na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony, mogą posługiwać się środkami łączności radiowej stosowanymi przy wykonywaniu takich czynności na terytorium swojego Państwa.

3. Użytkowanie określonych w ustępie 2 środków nie może powodować zakłóceń w pracy urzędów łączności radiowej drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 11

1. Pracownicy tych instytucji, do których ustawowych zadań należy wykonywanie czynności związanych z odprawą graniczną, mogą w przejściu granicznym znajdującym się na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony, wykonywać wszelkie czynności, do których wykonywania są uprawnieni w swoim Państwie.

2. Instytucje oraz ich pracownicy, o których mowa w ustępie 1, zwolnieni są z wymogu posiadania dodatkowego zezwolenia drugiej Umawiającej się Strony na prowadzenie działalności oraz zezwolenia na pracę.

3. Pracownicy, o których mowa w ustępie 1, korzystają z pomocy i ochrony prawnej, a także mają obowiązek przestrzegania obowiązującego tam prawa.

Artykuł 12

Funkcjonariusze organów kontrolnych i pracownicy instytucji, o których mowa w artykule 11, wykonujący czynności służbowe w przejściu granicznym na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony, przekraczają granicę państwową na podstawie przepustek granicznych wydawanych przez właściwy organ swojego Państwa.

Artykuł 13

1. Pomieszczenia służbowe i urządzenia niezbędne do wykonywania kontroli, o której mowa w artykule 1 ustępie 1, jedna z Umawiających się Stron zapewnia drugiej Umawiającej się Stronie bezpłatnie. Organy właściwe do utrzymania przejść granicznych porozumieją się co do rodzaju, zakresu i zasad świadczeń dla organów kontrolnych.

2. Organy właściwe do utrzymania przejść granicznych Umawiających się Stron ustala w drodze porozumienia w jakich przypadkach i w jakim zakresie, instytucjom wykonującym czynności związane z odprawą graniczną, udostępnia się za opłatą pomieszczenia biurowe lub place w celu budowy budynków biurowych w poszczególnych przejściach granicznych.

Artykuł 14

1. Kontrola osób, towarów i środków transportu przekraczających granicę państwową dokonywana jest na pasach ruchu.

2. Kontrola graniczna i celna osób podróżujących autobusami dokonywana jest w ich wnętrzu.

3. Szczegółowa kontrola osób, towarów i środków transportu oraz wykonywanie innych czynności mogących powodować zahamowania w kontroli prowadzona będzie na specjalnie wydzielonych stanowiskach.

Artykuł 15

1. Przeszukania środków transportu dokonują organy kontrolne tej Umawiającej się Strony, której terytorium Państwa opuszczają.

2. Organy kontrolne drugiej Umawiającej się Strony mogą uczestniczyć w takim przeszukaniu lub dokonywać go samodzielnie.

Artykuł 16

1. Kontrola osób podróżujących pociągami osobowymi dokonywana jest we wnętrzu wagonu na stacjach granicznych i na wyznaczonych odcinkach linii kolejowych w czasie jazdy pociągu.

2. Szczegółowa kontrola osoby oraz wykonywanie czynności mogących spowodować opóźnienia pociągów dokonywana jest na stacjach granicznych po wysadzeniu pasażera z pociągu.

Artykuł 17

1. Właściwe organy kontrolne Umawiających się Stron uzgadniają tryb dokonywania wspólnej kontroli w przejściu granicznym oraz wymieniają informacje niezbędne dla sprawnego wykonywania czynności służbowych.

2. Zmiana służb organów kontrolnych Umawiających się Stron odbywa się w jednakowym czasie i nie powoduje przerw w kontroli, o której mowa w artykule 1.

Artykuł 18

Organy kontrolne Umawiających się Stron będą rozwijać współpracę w kierunku wypracowania nowych form przeprowadzania kontroli osób, towarów i środków transportu.

Artykuł 19

Spory dotyczące interpretacji treści Umowy będą rozstrzygane na drodze dyplomatycznej.

Artykuł 20

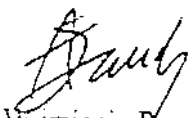
1. Umowa niniejsza podlega przyjęciu zgodnie z prawem każdej z Umawiających się Stron i wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia otrzymania noty późniejszej stwierdzającej takie przyjęcie.

2. Umowa niniejsza zawarta jest na czas nieokreślony. Może być ona wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron. W takim przypadku utraci swą moc po upływie sześciu miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Umowę niniejszą sporządzono w Wilnie dnia 14 września 1997 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i litewskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.



W imieniu Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej



W imieniu Rządu
Republiki Litewskiej

UZASADNIENIE

wniosku o ratyfikację Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej

o zasadach współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko – litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym.

Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej o zasadach współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko – litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym została podpisana w dniu 14 września 1997 roku w Wilnie.

Obecnie obowiązuje Porozumienie między Komendantem Głównym Straży Granicznej Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesem Głównego Urzędu Cei Rzeczypospolitej Polskiej a Ministrem Ochrony Kraju Republiki Litewskiej i Głównym Celnikiem Republiki Litewskiej o współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko – litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym oraz o tymczasowym trybie przekraczania granicy w przejściu granicznym Budzisko – Kalwanija, podpisane 28 września 1992 r. Na jego mocy wprowadzono z dniem 28 października 1992 r. eksperyment „wspólnej kontroli” granicznej, celnej i innej w przejściu granicznym Ogrodniki – Łazdijaj, którego celem było usprawnienie funkcjonowania przejścia granicznego, poprzez zwiększenie jego przepustowości oraz likwidację wydłużonego czasu oczekiwania. Z uwagi na zdobyte doświadczenia ze wspólnej kontroli oraz tymczasowy charakter wskazanego Porozumienia postanowiono w sposób trwały uregulować zasady współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko – litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym.

Również nasilające się kontakty gospodarcze i handlowe oraz rozwijająca się współpraca transgraniczna w stosunkach między obu Państwami, spowodowały konieczność zawarcia przedmiotowej Umowy.

Umowa niniejsza reguluje zasady współpracy organów kontrolnych przy dokonywaniu kontroli granicznej, celnej, weterynaryjnej, sanitarnej i fitosanitarnej osób, towarów i środków transportu. Przyjęte uregulowania gwarantują wykonywanie zadań ustawowych przez funkcjonariuszy organów kontrolnych jednej z Umawiających się Stron, mimo że kontrola jest dokonywana na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony

Postanowienia niniejszej Umowy są spójne z uregulowaniami Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie przejść granicznych z dnia 12 sierpnia 1992 r., która określa, na terytorium którego Państwa są lub będą wybudowane obiekty przejścia granicznego.

Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej o zasadach współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko – litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym odpowiada standardom określonym w praktyce międzynarodowej.

Wejście w życie Umowy spowoduje konieczność poniesienia kosztów, w kwocie około 22 mln złotych związanych z rozbudową i przeniesieniem łączności komputerowej na Stronę litewską, a także przygotowaniem stanowisk pracy i służby dla litewskich organów granicznych i celnych oraz instytucji obsługujących międzynarodowy ruch graniczny w tych przejściach granicznych, w których wspólna kontrola będzie odbywała się po Stronie polskiej.

Umowa dopuszcza, poprzez zastosowanie klauzuli o zróżnicowanym przyjęciu, możliwość ratyfikacji.

Przyjęte w przedmiotowej Umowie rozwiązania dotyczące np. warunków użycia broni przez funkcjonariusza wykonującego czynności kontrolne na terytorium Państwa drugiej Umawiającej się Strony (art. 6 ust. 1), czy też zasad dochodzenia roszczeń odszkodowawczych z tytułu szkód doznanych lub wyrządzonych przez funkcjonariusza (art. 5 ust. 3 i art. 6 ust. 2) stanowią odstępstwo od obowiązującego prawa polskiego i skutkują tym, że na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie stosuje się polskich przepisów o obronie koniecznej i odpowiedzialności odszkodowawczej. Wskazane postanowienia nie tylko dotyczą materii ustawowej, ale zmieniają obowiązujące ustawy, co wyczerpuje przesłanki art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Ponadto postanowienia te mają charakter samowykonalny, są jasne, precyzyjnie określają zobowiązania, bezwarunkowe i zupełne, a to oznacza, że dla ich prawidłowego stosowania w prawie polskim niezbędne jest nadanie Umowie mocy prawnej dającej jej pierwszeństwo przed ustawą, co umożliwia jedynie ratyfikowanie Umowy za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

W świetle powyższego Umowa o zasadach współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko-litewską granicę państwową w ruchu drogowym i kolejowym podlega ratyfikacji, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.



**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/ 195 /2002/DPE-misz

Warszawa, 30.01.2002

**Pan
Aleksander Proksa
p.o. Sekretarza Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej o zasadach współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu, przekraczających polsko - litewską granicę państwową, w ruchu drogowym i kolejowym, podpisanej w Wilnie dnia 14 września 1997 r., do ratyfikacji, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem (pismo nr RM-10-98-01; RM-111-113-01), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 13 lutego 2002 r.

Cena - 0,63 zł + 22% VAT

